

D O D A T E K

DO DZIENNIKA URZĘDOWEGO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

20 marca

Nr. 3.

Rok 1930.

T R E Ś Ć:

Sprawy eksploatacyjne.

Sprawozdanie o pracy Polskich Kolei Państwowych za miesiąc styczeń 1930.

SPRAWY EKSPLOATACYJNE.

6,795.680 tonn,

PRACA POLSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH

w styczniu 1930 r.

według danych przedwstępnych.

Przewóz podróżnych w styczniu roku bieżącego przy pogodzie sprzyjającej sportom zimowym i turystyce utrzymywał się na normalnym poziomie i wyniósł wogóle

12,276.304 podróżnych.

W porównaniu z grudniem roku 1929 (okres miesięczny) wykazuje to wprawdzie zmniejszenie o 10%, ale w porównaniu do stycznia roku 1929 (12,110.378) daje zwiększenie o 1,4%.

Dla zadośćuczynienia potrzebom wzmożonego ruchu turystycznego i sportowego przedłużono do dnia 18 stycznia termin kursowania wyznaczonych na okres świąt Bożego Narodzenia pociągów Nr. Nr. 3 i 4 Warszawa — Zakopane — Krynica i z powrotem. Po tym zaś terminie pociągi te pozostawiono, według poprzedniego zarządzenia, jeden raz w tygodniu: z Warszawy w piątki, a z Krynicy i Zakopanego w niedziele. W innych relacjach, gdzie załadnienie stosunkowo spadło, zmniejszono składy pociągów do rzeczywistej potrzeby. W związku z wzmożoną kontrolą oraz ze względu na łagodną zimę, regularność biegu pociągów pasażerskich w miesiącu styczniu wynosiła przeciętnie 98%.

W ruchu towarowym ujawnił się w styczniu r. b. znaczny spadek przewozów. Przewiozły koleje wogóle.

co w porównaniu z grudniem roku ubiegłego 1929 (8,469.425 t.) wykazuje spadek przewozów o 8%. W porównaniu zaś ze styczniem roku 1929, w którym przewozy rozwijały się normalnie (7,263.339 t.), w styczniu roku bieżącego przewieziono mniej o 6,5%. Naładowano w styczniu r. b. przy 25 dniach roboczych na stacjach linii normalnotorowych P.K.P. (włącznie z w. m. Gdańskiem) 379.223 wagony, przyjęto od kolei zagranicznych wagonów ładownych 43.617 czyli razem przewieziono 422.840 wag. ładownych (w jednostkach piętnastotonowych).

W porównaniu z grudniem r. ub., w którym, pomimo mniejszej liczby dni roboczych (23) naładowano na stacjach P. K. P. 480.965 wag., a przyjęto od kolei zagranicznych 46.035 wag., czyli razem przewieziono 527.000 wag., naładunek własny w styczniu r. b. zmniejszył się o 21,2%, a o ogólny przewóz wagonów ładownych o 19,8%.

W porównaniu zaś ze styczniem r. 1929 (o ruchu normalnym), w którym naładowane było na stacjach P. K. P. 440.014 wag., a przyjęto od kolei zagranicznych 48.577, naładunek własny w styczniu r. b. wykazuje zmniejszenie o 13,8%, a praca ogólna — o 13,5%.

Tak znaczny spadek naładunku przewozów towarowych wynikał z przyczyn niezależnych od kolei i spowodowany został przeważnie przyczynami natury gospodarczej, oraz nader łagodną zimą, co wpłynęło na zmniejszenie zapotrzebowania na węgiel opałowy, a co za tem idzie i zmniejszenie się naładunku węgla.

Naładunek ważniejszych towarów masowych przedstawia się jak następuje (w wagonach 15 ton.).

W y k o n a n o	1 9 3 0	1 9 2 9	1 9 3 0	1 9 2 9	W styczniu 1930
	styczeń dni robo- czych 25	grudzień dni robo- czych 23	w styczniu więcej + mniej - w procent.	w styczniu dni robo- czych 26	więcej + mniej - w procentach
A) Naładowano:					
Węgla	163.091	202.645	— 19,5	201.861	— 19,2
Drzewa	31.850	31.837	—	42.439	— 25,0
Nawozów sztucznych	8.060	4.557	+ 76,9	8.804	— 8,5
Materiałów budowlanych (oprócz drzewnych)	6.014	7.285	— 17,5	6.200	— 3,0
Rolniczych i aprowizacji	39.370	82.522	— 52,3	39.742	— 0,9
Pozostałych ładunków	130.864	152.119	— 14,0	140.968	— 7,2
Razem	379.223*	480.965*)	— 21,2	440.014*)	— 13,8
B) Przyjęto ład. wag. od kolei zagranicz. do Polski					
	13.175	14.477	— 9,0	17.236	— 23,6
Tranzylem przez Polskę					
	30.442	31.558	— 3,5	31.341	— 2,9
C) Ogółem przewieziono wagonów ładownych					
	422.840	527.000	— 19,8	488.591	— 13,5

*) łącznie z naładunkiem na terenie wolnego miasta Gdańska.

Jak widać z powyższej tabeli nastąpiło zmniejszenie się naładunku wszystkich prawie towarów z wyjątkiem tylko nawozów sztucznych, których przewóz w porównaniu z grudniem roku 1929 zwiększył się o 76,9^oo, w związku z zaopatrywaniem się w nawozy na sezon wiosenny.

Rozmiary naładunku węgla według Zagłębi oraz wywozu węgla według krajów przeznaczenia przedstawia poniższa tabela:

Naładowano wagonów 15-to tonnowych.

Z a g ł ę b i a	1930 r.	1929 r.	1930 r.	1929 r.	1930 r.
	w styczniu 25 dni roboczych	w grudniu 25 dni roboczych	w styczniu (25 dni roboczych) więcej + mniej - w %	w styczniu 26 dni roboczych	w styczniu więcej + lub mniej - w %
Górnośląskie	116.932	147.698	— 20,8	144.428	— 19,0
Dąbrowskie	34.255	41.635	— 17,7	43.000	— 20,3
Krakowskie	11.904	13.312	— 10,6	14.433	— 17,5
Razem	163.091	202.645	— 19,5	201.861	— 19,2

Z tego naładowano na wywóz zagranicę:

a) przez:					
Gdańsk, Gdynię i porty rzeczne	54.033	45.973	+ 17,5	38.874	+ 39,0
b) do:					
Węgier, Czechosłowacji, Austrii i Włoch .	15.469	25.699	— 39,8	24.490	— 36,8
Rumunji	496	651	— 23,8	558	— 11,1
Niemiec, Prus Wschodnich	6.696	8.711	— 23,1	5.456	+ 22,7
Rosji i Łotwy	930	1.333	— 17,9	248	+ 275,0
Razem	77.624	82.367	— 5,8	69.626	+ 11,5

Naładunek węgla w styczniu r. b. zmniejszył się w stosunku do grudnia r. ub. ogółem o 19,5% przyczem największy, procentowo, spadek wykazuje zagłębie Górnośląskie (20,8%). Co się tyczy wywozu węgla w styczniu r. b., to tylko wywóz przez Gdańsk i Gdynię zwiększył się o 17,5% w porównaniu z grudniem r. ub., natomiast przez granicę lądową wywóz wykazuje w porównaniu z grudniem we wszystkich kierunkach większy lub mniejszy spadek.

W porównaniu jednak ze styczniem roku 1928 wywóz węgla zagranicę wskazuje rocznie o 11,5%.

Norma dla naładunku węgla wynosiła w styczniu r. b. dla wszystkich trzech zagłębi razem 8.100

wag. 15 tonnowych w dniu roboczym, w rzeczywistości przeciętny dzienny naładunek wynosił 6.523 wag. t. j. stanowił tylko 80,5% normy.

Według poszczególnych zagłębi naładunek węgla w dniu roboczym przedstawia się jak następuje:

Zagłębie Górnośląskie przy normie 5.982 wag. ładowało 4.678 wag., mniej o 21,8%;

Zagłębie Dąbrowskie przy normie 1.602 wag. ładowało 1.370 wag., mniej o 14,5%;

Zagłębie Krakowskie przy normie 516 wag. ładowało 475 wag., mniej o 8%.

Wywóz węgla przez porty w Gdańsku i Gdyni przedstawia się w m. styczniu r. b. jak następuje:

P O R T Y	1930 r.	1929 r.	1930 r.	1929 r.	1930 r.
	styczeń 25 dni roboczych	grudzień 23 dni roboczych	styczeń (25 dni roboczych) więcej + mniej — w %	styczeń 26 dni roboczych	w styczniu więcej + lub mniej — w %
a) w wagonach 15 tonnowych.					
Gdańsk	36.748	29.725	+ 23,6	30.186	+ 21,7
Gdynia	16.936	15.200	+ 11,4	12.590	+ 34,5
Razem	53.684	44.925	+ 19,5	42.776	+ 25,5
b) w tonnach.					
Gdańsk	551.214	445.892	+ 23,6	452.797	+ 21,7
Gdynia	254.045	227.997	+ 11,4	188.847	+ 34,5
Razem	805.259	673.889	+ 19,5	641.644	+ 25,5

Zaznaczyć należy, że wywóz węgla przez Gdańsk i Gdynię osiągnął w styczniu r. b. najwyższą dotąd cyfrę miesięczną 805.259 tonn, przewyższając wywóz w grudniu r. ub. o 131.370 tonn, czyli o 19,5%, a wywóz w styczniu r. ub. o 25,5%. Tak znaczny wywóz udało się uskuteczyć, wobec zmniej-

szenia się innych przewozów i w związku z tem możliwości znacznie większego zajęcia pod przewozy tego węgla przewozowej zdolności linii węglowych z zagłębi do portów.

Praca ogólna portów Gdańska i Gdyni przedstawiała się w styczniu r. b. jak następuje:

Ogólna praca Gdańska w tonnach.

Rodzaj ładunków	1930 r.	1929 r.	1930 r.	W styczniu 1929 r. dane nie były prowadzone
	styczeń 25 dni roboczych	grudzień 23 dni roboczych	w styczniu r. b. więcej + lub mniej —	
Gdańsk wywóz.				
Węgiel	551.214	445.892	+ 23,6	
Zboże	27.565	26.704	+ 3,2	
Cukier	22.810	31.193	— 26,9	
Drzewo	39.502	41.779	— 5,5	
Cement	6.450	2.865	+125,1	
Zelazo	740	2.287	— 67,7	
Produkty naftowe	4.417	3.715	+ 18,9	
Inne ładunki	20.012	26.102	— 23,3	
Razem	672.710	580.537	+ 15,9	

Gdańsk przywóz.

Rodzaj ładunków	1930 r.	1929 r.	1930 r.	
	styczeń 25 dni roboczych	grudzień 23 dni roboczych	w styczniu r. b. więcej + lub mniej -	
Ruda żelazna	31.091	46.000	- 32,4	W styczniu r. 1929 dane nie były pro- wadzone
Złom	7.551	4.265	+ 77,0	
Żelazo	301	230	+ 30,9	
Nawozy sztuczne	11.995	23.910	- 49,8	
Inne ładunki	17.619	19.734	- 10,7	
Razem	68.557	94.139	- 27,2	

Ogólna praca Gdyni w tonnach.

Rodzaje ładunków	1930 r.	1929 r.	1930 r.	
	styczeń 25 dni roboczych	grudzień 23 dni roboczych	w styczniu więcej + lub mniej - w %	

Gdynia wywóz.

Węgiel	254.045	227.997	+ 11,4	W styczniu r. 1929 dane nie były pro- wadzone
Cukier	13.060	21.407	- 39,0	
Inne ładunki	4.370	4.256	+ 2,7	
Razem	271.475	253.660	+ 7,0	

Gdynia przywóz.

Ruda	4.280	2.400	+ 78,3	W styczniu r. 1929 dane nie były pro- wadzone
Złom	16.129	3.560	+ 353,1	
Ryż	2.216	2.610	- 15,1	
Nawozy sztuczne	15.467	2.205	+ 601,5	
Inne ładunki	3.715	3.255	+ 14,1	
Razem	41.807	14.030	+ 198,0	

Z porównania danych tabel powyższych wynika, że w styczniu r. b. wywóz przez Gdańsk zwiększył się w stosunku do grudnia r. ub. o 15,9%, podczas gdy przywóz był mniejszy o 27,2%;

natomiast w Gdyni wywóz i przywóz zwiększył się:

pierwszy o 7%, a drugi o 198%. Zwiększenie wywozu dotyczy głównie węgla, zboża, cementu i produktów naftowych. W przywozie daje się rów-

nież zauważyć zwiększenie niektórych pozycji, jak ruda, złom, nawozy sztuczne i żelazo. Ogółem wywóz przez obydwie porty zwiększył się w styczniu r. b. o 109.988 tonn, czyli o 13,2%, przywóz o 2.195 tonn, czyli o 2,03%.

Ogólny wywóz i przywóz ładunków z Polski i do Polski przez oba porty i przez wszystkie stacje graniczne w styczniu r. b. w porównaniu z grudniem r. ub. przedstawia się, jak następuje (liczbą wagonów 15 tonnowych):

Rodzaj ładunków	1930 r.	1929 r.	1930 r.	1929 r.	1930 r.
	styczeń 25 dni roboczych	grudzień 23 dni robocze	więcej + mniej — w styczniu 1930 r. w %	styczeń (26 dni roboczych)	w styczniu więcej + mniej — w porównaniu ze styczniem 1929 r. w %
Przywóz.					
Zboże	96	180	— 46,7	486	— 80,3
Mąka	2	8	— 75,0	15	— 67,7
Węgiel	636	962	— 33,9	689	— 7,7
Drzewo	171	170	— 0,6	229	— 25,3
Bawełna	730	745	— 2,0	1.031	— 29,2
Materiały budowlane	564	931	— 39,4	677	— 16,7
Produkcja przem.	6.742	6.582	+ 2,4	10.319	— 34,7
Ruda żelazna	2.660	3.860	— 31,1	2.537	+ 4,8
Pozostała aprowizacja	2.176	2.330	— 6,6	3.524	— 38,3
Inne ładunki	5.598	4.825	+ 16,0	7.720	— 27,5
Razem	19.375	20.593	— 5,9	27.227	— 28,8
Wywóz.					
Zboże	5.380	4.860	+ 10,7	2.056	+ 171,7
Mąka	66	35	+ 88,6	25	+ 164,0
Węgiel	70.968	70.649	+ 0,5	67.252	+ 5,5
Drzewo	12.419	17.084	— 27,3	15.472	— 19,7
Bawełna	181	263	— 31,2	253	— 28,5
Materiały budowlane	1.208	894	+ 35,1	924	+ 30,7
Produkcja przemysłowa	7.204	8.009	— 10,1	6.971	+ 3,3
Cukier	2.728	4.379	— 37,7	1.036	+ 163,3
Pozostała aprowizacja	3.732	4.640	— 19,6	3.327	+ 12,2
Inne ładunki	4.378	5.110	— 14,3	3.920	+ 11,7
Razem	108.264	115.923	— 6,6	101.236	+ 6,9

Ogólny przywóz i wywóz ładunków w styczniu r. b. wykazuje w porównaniu z grudniem r. ub. zmniejszenie: przywóz o 5,9%, a wywóz o 6,6%, w porównaniu zaś ze styczniem r. 1929 wywóz zwiększył się o 6,9%, przywóz zmniejszył się o 28,8%. Pomimo ogólnego zmniejszenia się, wywóz niektórych ładunków, jak: węgiel, zboże, materiały budowlane nieco wzrósł, natomiast w przywozie nastąpiło nieznaczne (2,4%) zwiększenie przedmiotów produkcji przemysłowej oraz innych (szczegółowo niewymienionych) ładunków.

Naładunek buraków cukrowych (sezon 1929/30) zakończył się w styczniu r. b. cyfrą 4.061 wagonów. Ogółem w czasie kampanji buraczanej (sezon 1929/30) naładowano 195.844 wagonów buraków. W porównaniu z okresem 1928/1929, w którym naładowano 184.268 wag., podczas kampanji zeszłorocznej naładowano więcej o 11.576 wag. czyli o 6,28%.

Wskutek znacznego zmniejszenia się przewozów i braku zapotrzebowania odstawiono do rezerwy na końcu stycznia około 51.000 wag., z czego krytych 21.000, węglarek 22.000 i platform około 8.000.

Przebieg pociągów w styczniu 1930 r. wyniósł w pociągo-kilometrach:

w ruchu osobowym	5,456.598 poc. km.
„ towarowym	4,379.646 „
Razem	9,836.244 poc. km.

W porównaniu z grudniem 1929 r. (10,386.508) ogólny przebieg pociągów w styczniu zmniejszył się o 5,3%, w porównaniu zaś ze styczniem 1929 r. (9,917.359) przebieg pociągów zmniejszył się o 0,8%, przyczem przebieg pociągów osobowych nieco się zwiększył, przebieg zaś pociągów towarowych zmniejszył się o 7,6%.

Wpływy polskich kolei państwowych w styczniu r. b. wyniosły:

z przewozu podróźnych	27,040.020 zł.
„ bagażu i przesyłek eksp.	1,287.936 „
„ towarów	72,478.610 „
różne uboczne	1,969.741 „
Rozem	102,776.307 zł.

W porównaniu z grudniem roku 1929 (127,973.283) wpływy w styczniu zmniejszyły się o 20%. W porównaniu zaś ze styczniem 1929 r. (104,433.843) wpływy wogóle zmniejszyły się o 1,6%.

